

(Do not open this Test Booklet until you are asked to do so)
(অনুমতি নোপোৱালৈকে এই বুকলেট নুখুলিবা)

Time Allowed : 45 minutes নিৰ্ধাৰিত সময় : 45 মিনিট	Maximum Marks : 200 সৰ্বোচ্চ নম্বৰ : 200	Total Questions : 50 মুঠ প্ৰশ্ন : 50	Number of questions to be answered : 40 উত্তৰ কৰিবলগীয়া প্ৰশ্নৰ সংখ্যা : 40
--	---	---	---

Kindly read the Instructions given on this Page and Back Page carefully before attempting this Question Paper.
এই প্ৰশ্নকাকত উত্তৰ কৰাৰ আগতে পৃষ্ঠাত দিয়া নিৰ্দেশনাসমূহ ভালকৈ পঢ়িবা।

Important Instructions for the Candidates :

1. This Test Booklet contains 50 questions printed in English and Assamese. Out of these, the candidate is required to answer any 40 questions. If a candidate answers more than 40 questions, the first 40 answered questions will be considered for evaluation.
2. When you are given the OMR Answer Sheet, fill in your particulars on it carefully with blue/black ball point pen only.
3. Use only Blue/Black Ball Point Pen for marking responses.
4. The CODE for this Test Booklet is D. Make sure that the CODE printed on the OMR Answer Sheet is the same as that on this Test Booklet. Also ensure that your Test Booklet No. and OMR Answer Sheet No. are exactly the same. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of both the Test Booklet and the OMR Answer Sheet. No claim in this regard will be entertained after five minutes from the start of the examination.
5. Before attempting the question paper kindly check that this Test Booklet has total 28 pages and OMR Answer Sheet consists of one sheet. At the start of the examination within first five minutes, candidates are advised to ensure that all pages of Test Booklet and OMR Answer Sheet are properly printed and they are not damaged in any manner.
6. Each question has four answer options. Out of these four options choose the **MOST APPROPRIATE OPTION** and darken/blacken the corresponding circle on the OMR Answer Sheet with a Blue/Black Ball Point Pen.
7. Five (5) marks will be given for each correct answer. One (1) mark will be deducted for each incorrect answer. If more than one circle is found darkened/blackened for a question, then it will be considered as an incorrect answer. Unanswered questions will be given no mark.

P.T.O.

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ নিৰ্দেশনাসমূহ :

1. টেস্ট বুকলেটখনত 50 টা প্ৰশ্ন ইংৰাজীত আৰু অসমীয়া ছপোৱা হৈছে। পৰীক্ষাৰ্থী সকলে ইয়াৰ যি কোনো 40 টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰিব লাগিব। যদি কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে 40 তাতকৈ অধিক প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰে তেন্তে প্ৰথমৰ পৰা 40 টা প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ হে মান দিয়া হ'ব।
2. OMR পৃষ্ঠাত তোমাৰ উপাদানবোৰ কেৱল **নীলা/ক'লা** কলমেৰে পূৰণ কৰিবা।
3. মাৰ্কিঙৰ বাবে কেৱল নীলা/ক'লা চিয়াহীৰ কলম ব্যৱহাৰ কৰিবা।
4. টেস্ট বুকলেটৰ ক'ড **D**। OMR পৃষ্ঠাত ক'ড একে ছপোৱা হৈছেনে তাৰ প্ৰতি নিশ্চিত হ'বা। তাৰোপৰি নিশ্চিত হ'বা যে তোমাৰ টেস্ট বুকলেটৰ নম্বৰ আৰু OMR পৃষ্ঠাত নম্বৰ একে আছেনে নাই। যদি ইয়াত ভিন্নতা থাকে তেন্তে বিষয়টো ইনভিজিউলেটৰ তৎক্ষণাত জনাব লাগিব আৰু টেস্ট বুকলেট, OMR পৃষ্ঠাত সলনি কৰি ল'ব লাগিব। পৰীক্ষা আৰম্ভ হোৱাৰ পাঁচ মিনিট পাছত এই বিষয়ত কোনো দাবী আপত্তি নাথাকিব।
5. প্ৰশ্ন এটেম্ভ কৰাৰ আগতে চাব লাগিব যে বুকলেটখনত মুঠ পৃষ্ঠা 28 আৰু OMR উত্তৰ পৃষ্ঠাবোৰ একে পৃষ্ঠাযুক্ত আছেনে নাই। পৰীক্ষাৰ্থীজনক উপদেশ দিয়া হয় যাতে পৰীক্ষা আৰম্ভ হোৱাৰ ঠিক পাঁচ মিনিটৰ ভিতৰত লক্ষ্য কৰে টেস্ট বুকলেট আৰু OMR পৃষ্ঠা ঠিকমতে ছপোৱা হৈছে নে নাই আৰু কোনো পৃষ্ঠা ক্ষতি হৈছে নেকি?
6. প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ উত্তৰ চাৰিটা বিকল্প আছে। এই চাৰিটা বিকল্পৰ **অতি উত্তম বিকল্পটো** বাছনি কৰি OMR উত্তৰ পত্ৰিকাৰ নীলা/ক'লা কলমেৰে dark কৰিবা।
7. প্ৰতিটো শুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে (5) নম্বৰ প্ৰদান কৰা হ'ব। প্ৰতিটো অশুদ্ধ উত্তৰৰ বাবে (1) নম্বৰ কৰ্তন কৰা হ'ব। যদি এটাতকৈ বেছি বৃত্ত dark কৰা থাকে তেন্তে তেনে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ ভুল বুলি বিবেচনা কৰা হ'ব আৰু উত্তৰ নকৰা প্ৰশ্নত কোনো নম্বৰ দিয়া নহ'ব।

কু.প.প.

Name of the Candidate (in Capital Letters) : পৰীক্ষাৰ্থীৰ নাম (ডাঙৰ হাতৰ আখৰত) :	
Application Number (in figures) : আবেদনৰ নম্বৰ (figuresত) :	
Roll Number (in figures) : ৰোল নম্বৰ (figuresত) :	
Centre of Examination (in Capital Letters) : পৰীক্ষা কেন্দ্ৰৰ নাম (ডাঙৰ হাতৰ আখৰত) :	
Candidate's Signature : পৰীক্ষাৰ্থীৰ চহী :	Invigilator's Signature : ইনভিজিউলেটৰ চহী :
Facsimile signature stamp of Centre Superintendent : কেন্দ্ৰ অধীক্ষক Facsimile stamp চহী :	

1. Who among the following entered into Standstill Agreement with India in November 1947 ?
 - (1) Maharaja of Manipur
 - (2) Nizam of Hyderabad
 - (3) Nawab of Junagadh
 - (4) Maharaja of Kashmir

2. Which of the following Princely States were reluctant to sign the Instrument of Accession with India ?
 - (1) Tamil Nadu, Gujarat, Punjab
 - (2) Kerala, Hyderabad, Bombay
 - (3) Assam, Goa, Tripura
 - (4) Hyderabad, Junagadh, Kashmir

3. The 'two-nation theory' was advanced by which of the following party ?
 - (1) Janata Dal
 - (2) Muslim League
 - (3) Socialist Party
 - (4) Swatantra Party

4. Who was known as 'Frontier Gandhi' ?
 - (1) Mahatma Gandhi
 - (2) Sardar Patel
 - (3) Khan Abdul Ghaffar Khan
 - (4) Potti Sriramulu

1. তলৰ কোনজনে 1947 চনৰ নৱেম্বৰ মাহত ভাৰতৰ সৈতে স্থায়ী চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰিছিল ?
 - (1) মণিপুৰৰ মহাৰাজ
 - (2) হায়দৰাবাদৰ নিজাম
 - (3) জুনাগড়ৰ নবাব
 - (4) কাশ্মীৰৰ মহাৰাজ
2. নিম্নলিখিত কোন কেইখন ৰাজ্য ভাৰতৰ সৈতে সংযুক্ত চুক্তি স্বাক্ষৰ কৰিবলৈ অনিচ্ছুক আছিল ?
 - (1) তামিলনাড়ু, গুজৰাট, পঞ্জাব
 - (2) কেৰালা, হায়দৰাবাদ, বোম্বাই
 - (3) অসম, গোৱা, ত্ৰিপুৰা
 - (4) হায়দৰাবাদ, জুনাগড়, কাশ্মীৰ
3. 'দ্বি-ৰাষ্ট্ৰ তত্ত্ব' নিম্নলিখিত কোনটো দলে প্ৰচাৰ কৰিছিল ?
 - (1) জনতা দল
 - (2) মুছলিম লীগ
 - (3) সমাজতান্ত্ৰিক দল
 - (4) স্বতন্ত্ৰ পাৰ্টি
4. 'সীমান্ত (ফ্ৰণ্টিয়াৰ) গান্ধী' নামেৰে কাক জনা গৈছিল ?
 - (1) মহাত্মা গান্ধী
 - (2) সৰদাৰ পেটেল
 - (3) খান আব্দুল গফ্ফাৰ খান
 - (4) পট্টী শ্ৰীৰামুলু

5. Match **List-I** with **List-II** :

List-I	List-II
(A) S.A. Dange	(I) Bharatiya Jana Sangh
(B) Shyama Prasad Mukherjee	(II) Swatantra Party
(C) Minoo Masani	(III) Praja Socialist Party
(D) Ashok Mehta	(IV) Communist Party of India

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (IV), (B) - (I), (C) - (II), (D) - (III)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

6. Who was the leader of the anti-caste movement and the founder of Independent Labour Party ?

- (1) Acharya Narendra Dev
- (2) Rafi Ahmed Kidwai
- (3) A.K. Gopalan
- (4) Babasaheb Bhimrao Ambedkar

7. Who among the following was known as the “Milkman of India” ?

- (1) Arun Krishna
- (2) Muljibhai Patel
- (3) Verghese Kurien
- (4) M.S. Swaminathan

8. *Statement I* : The Second Five Year Plan stressed on heavy industries.

Statement II : A bulk of industries like electricity, railways, steel could be developed by the private sector.

- (1) Both Statement I and Statement II are correct
- (2) Both Statement I and Statement II are incorrect
- (3) Statement I is correct, but Statement II is incorrect
- (4) Statement I is incorrect, but Statement II is correct

SPACE FOR ROUGH WORK

5. তালিকা-I ক তালিকা-II ৰ সৈতে মিলোৱা :

তালিকা-I	তালিকা-II
(A) এছ.এ. ডাংগে	(I) ভাৰতীয় জন সংঘ
(B) শ্যামা প্ৰসাদ মুখাৰ্জী	(II) স্বতন্ত্ৰ পাৰ্টি
(C) মিনু মাছানী	(III) প্ৰজা সমাজবাদী দল
(D) অশোক মেহতা	(IV) ভাৰতীয় কমিউনিষ্ট পাৰ্টি

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰক :

- (1) (A) - (IV), (B) - (I), (C) - (II), (D) - (III)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

6. জাতি বিৰোধী আন্দোলনৰ নেতা আৰু ইণ্ডিপেণ্ডেণ্ট লেবাৰ পাৰ্টিৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন আছিল ?

- (1) আচাৰ্য্য নৰেন্দ্ৰ দেৱ
- (2) ৰফি আহমেদ কিদৱাই
- (3) এ.কে. গোপালন
- (4) বাবাচাহেব ভীমৰাও আম্বেদকাৰ

7. তলত উল্লেখ কৰা সকলৰ ভিতৰত কাক "ভাৰতৰ মিল্কমেন" বুলি জনা গৈছিল ?

- (1) অৰুণ কৃষ্ণ
- (2) মুলজীভাই পেটেল
- (3) ভাৰ্গিজ কুৰিয়ান
- (4) এম.এছ. স্বামীনাথান

8. *বিবৃতি I* : দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত গধুৰ উদ্যোগৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল।

বিবৃতি II : বিদ্যুৎ, ৰেলৱে, ষ্টীলৰ দৰে বৃহৎ সংখ্যক উদ্যোগ ব্যক্তিগত খণ্ডই বিকশিত কৰিব পাৰে।

- (1) বিবৃতি I আৰু বিবৃতি II দুয়োটাই সঠিক
- (2) বিবৃতি I আৰু বিবৃতি II দুয়োটাই ভুল
- (3) বিবৃতি I টো সঠিক, কিন্তু বিবৃতি II টো ভুল
- (4) বিবৃতি I টো ভুল, কিন্তু বিবৃতি II টো সঠিক

SPACE FOR ROUGH WORK

9. The Second Five Year Plan was drafted under the leadership of _____ .
- (1) K.N. Raj
 - (2) P.C. Mahalanobis
 - (3) J.C. Kumarappa
 - (4) P.C. Mahapatra
10. Which of the following treaty was rejected by India as discriminatory as it prevented only non-nuclear countries from acquiring nuclear weapons ?
- (1) Intermediate Range Nuclear Force Treaty
 - (2) Non Proliferation Treaty
 - (3) Strategic Arms Reduction Treaty
 - (4) Strategic Offensive Reduction Treaty
11. Where was the first summit of the NAM (Non-Alignment Movement) held ?
- (1) Bengaluru
 - (2) Belgrade
 - (3) Belgium
 - (4) Belarus
12. The Shimla Agreement of 1972 was signed between India and which of the following countries ?
(1) Nepal	(2) Pakistan
(3) China	(4) Bangladesh
13. Who proposed in 1963 that all senior Congressman should resign from office to make way for younger party workers ?
(1) S. Nijalingappa	(2) V.V. Giri
(3) K. Kamaraj	(4) Indira Gandhi
14. Who gave the strategy of 'Non-Congressism' ?
- (1) Ram Manohar Lohia
 - (2) C. Natarajan Annadurai
 - (3) K. Kamaraj
 - (4) Karpoori Thakur

9. দ্বিতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাটো _____-ৰ নেতৃত্বত প্ৰস্তুত কৰা হৈছিল।
- (1) কে.এন. ৰাজ
 - (2) পি.চি. মহলানোবিছ
 - (3) জে.চি. কুমাৰপ্পা
 - (4) পি.চি. মহাপাত্ৰ
10. নিম্নলিখিত কোনখন চুক্তিক ভাৰতে বৈষম্যমূলক বুলি নাকচ কৰিছিল কিয়নো ই কেৱল অ-পাৰমাণৱিক দেশসমূহক পাৰমাণৱিক অস্ত্ৰ আহৰণ কৰাত বাধা দিছিল ?
- (1) মধ্যৱৰ্তী পৰিসৰৰ পাৰমাণৱিক শক্তি চুক্তি
 - (2) অ-প্ৰসাৰণ চুক্তি
 - (3) কৌশলগত অস্ত্ৰ হ্ৰাস চুক্তি
 - (4) কৌশলগত আক্ৰমণাত্মক হ্ৰাস চুক্তি
11. NAM ৰ প্ৰথম সন্মিলন ক'ত অনুষ্ঠিত হৈছিল ?
- (1) বেংগালুৰু
 - (2) বেলগ্ৰেড
 - (3) বেলজিয়াম
 - (4) বেলাৰুছ
12. 1972 চনৰ চিমলা চুক্তি ভাৰত আৰু নিম্নলিখিত কোনখন দেশৰ মাজত স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?
- (1) নেপাল
 - (2) পাকিস্তান
 - (3) চীন
 - (4) বাংলাদেশ
13. কোনে 1963 চনত প্ৰস্তাৱ দিছিল যে দলৰ যুৱ কৰ্মীসকলৰ বাবে পথ তৈয়াৰ কৰিবলৈ সকলো জ্যেষ্ঠ কংগ্ৰেছ সদস্যই পদত্যাগ কৰিব লাগে
- (1) এছ. নিজলিঙ্গপ্পা
 - (2) ভি.ভি. গিৰি
 - (3) কে. কামৰাজ
 - (4) ইন্দিৰা গান্ধী
14. কোনে 'অ-কংগ্ৰেছবাদ'ৰ বৰ্ণনীতি প্ৰদান কৰিছিল ?
- (1) ৰাম মনোহৰ লোহিয়া
 - (2) চি. নাট্টাজন আন্নাদুৰাই
 - (3) কে. কামৰাজ
 - (4) কপূৰী ঠাকুৰ

15. The Mandal Commission was appointed by _____ Government at the Centre.
- (1) Indian National Congress Party
 - (2) Bharatiya Janata Party
 - (3) Janata Party
 - (4) Samajwadi Party
16. In 1974, nationwide strike by all the employees of the Railways was led by which of the following leaders ?
- (1) Jayaprakash Narayan
 - (2) Charu Majumdar
 - (3) George Fernandes
 - (4) Indira Gandhi
17. Which of the following political party led the movement for the formation of Punjabi Suba ?
- (1) Congress
 - (2) Lok Dal
 - (3) Akali Dal
 - (4) CPI
18. Who among the following led the Anti Brahmin movement, worked for the Justice Party and also founded Dravidar Kazhagam ?
- (1) A.K. Gopalan
 - (2) E.V. Ramasami Naicker
 - (3) K. Kamaraj
 - (4) Potti Sriramulu
19. What does BAMCEF stand for ?
- (1) Backward and Muslim Communities Employees Federation
 - (2) Backward and Minority Communities Education Federation
 - (3) Backward and Minority Communities Employees Federation
 - (4) Backward and Majority Communities Employees Federation

15. কেন্দ্ৰত থকা _____ চৰকাৰৰ দ্বাৰা মণ্ডল আয়োগ নিযুক্ত কৰা হৈছিল।
- (1) ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছ দল
 - (2) ভাৰতীয় জনতা পাৰ্টি
 - (3) জনতা পাৰ্টি
 - (4) সমাজবাদী পাৰ্টি
16. 1974 চনত ৰে 'লৱেৰ সকলো কৰ্মচাৰীৰ দ্বাৰা দেশজোৰা ধৰ্মঘটৰ নেতৃত্ব নিম্নলিখিত কোনজন নেতাৰ দ্বাৰা কৰা হৈছিল ?
- (1) জয়প্ৰকাশ নাৰায়ণ
 - (2) চাৰু মজুমদাৰ
 - (3) জৰ্জ ফাৰ্গাণ্ডেজ
 - (4) ইন্দিৰা গান্ধী
17. নিম্নলিখিত কোনটো ৰাজনৈতিক দলে পাঞ্জাবী সুবা গঠনৰ বাবে আন্দোলনৰ নেতৃত্ব দিছিল ?
- (1) কংগ্ৰেছ
 - (2) লোক দল
 - (3) অকালি দল
 - (4) চিপিআই
18. নিম্নলিখিত সকলৰ ভিতৰত কোনে ব্ৰাহ্মণ বিৰোধী আন্দোলনৰ নেতৃত্ব দিছিল, ন্যায় দলৰ বাবে কাম কৰিছিল আৰু দ্ৰাবিড় কাৰাগম প্ৰতিষ্ঠা কৰিছিল ?
- (1) এ.কে. গোপালন
 - (2) ই.ভি. ৰামাসামী নাইকাৰ
 - (3) কে. কামৰাজ
 - (4) পটি শ্ৰীৰামুলু
19. BAMCEF অৰ্থ কি ?
- (1) পিছপৰা আৰু মুছলমান সম্প্ৰদায়ৰ কৰ্মচাৰী ফেডাৰেচন
 - (2) পিছপৰা আৰু সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ শিক্ষা ফেডাৰেচন
 - (3) পিছপৰা আৰু সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ কৰ্মচাৰী ফেডাৰেচন
 - (4) পিছপৰা আৰু সংখ্যাগৰিষ্ঠ সম্প্ৰদায়ৰ কৰ্মচাৰী ফেডাৰেচন

20. Match **List-I** with **List-II** :

List-I (Prime Minister)	List-II (Period)
(A) H.D. Deve Gowda	(I) May 2004 – May 2014
(B) I.K. Gujral	(II) June 1996 – April 1997
(C) V.P. Singh	(III) April 1997 – March 1998
(D) Manmohan Singh	(IV) December 1989 – November 1990

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (II), (B) - (III), (C) - (IV), (D) - (I)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

21. Who was the founder of Bahujan Samaj Party ?

- (1) Mayawati
- (2) B.R. Ambedkar
- (3) Jagjivan Ram
- (4) Kanshi Ram

22. The model of transition in Russia, Central Asia and East Europe that was influenced by World Bank and the IMF came to be known as :

- (1) Current Therapy
- (2) Shock Therapy
- (3) Fiscal Therapy
- (4) Glasnost

20. তালিকা-I ক তালিকা-II ৰ সৈতে মিলোৱা :

তালিকা-I (প্ৰধানমন্ত্ৰী)	তালিকা-II (সময়কাল)
(A) এইচ.ডি. দেৱে গোৱাদা	(I) মে'-2004 – মে'-2014
(B) আই.কে. গুজৰাল	(II) জুন-1996 – এপ্ৰিল-1997
(C) ৰী.পী. সিং	(III) এপ্ৰিল-1997 – মাৰ্চ-1998
(D) মনমোহন সিং	(IV) ডিচেম্বৰ-1989 – নৱেম্বৰ-1990

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰক :

- (1) (A) - (II), (B) - (III), (C) - (IV), (D) - (I)
- (2) (A) - (I), (B) - (III), (C) - (II), (D) - (IV)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

21. বহুজন সমাজ পাৰ্টিৰ প্ৰতিষ্ঠাপক কোন আছিল ?

- (1) মায়াবতী
- (2) বি.আৰ. আম্বেদকাৰ
- (3) জগজীবন ৰাম
- (4) কাঁশী ৰাম

22. ৰাছিয়া, মধ্য এছিয়া আৰু পূব ইউৰোপত পৰিৱৰ্তনৰ আৰ্হি কি আছিল যি বিশ্ব বেংকৰ দ্বাৰা প্ৰভাৱিত হৈছিল আৰু আইএমএফ নামেৰে জনাজাত হৈছিল ?

- (1) কাৰেণ্ট থেৰাপি
- (2) শ্বক থেৰাপি
- (3) ফীশকেল থেৰাপি
- (4) গ্লাসনোষ্ট

23. In which year was Mikhail Gorbachev elected as the General Secretary of the Communist Party of the Soviet Union ?
- (1) 1982
 - (2) 1983
 - (3) 1984
 - (4) 1985
24. Which of the following countries have **not** accepted Euro as the common currency ?
- (1) Denmark and Sweden
 - (2) Spain and Portugal
 - (3) Greece and Germany
 - (4) France and Austria
25. The ASEAN Regional Forum (ARF) established in 1994, is the organization that carries out the coordination of :
- (1) Trade and Finance
 - (2) Friendship and Solidarity
 - (3) Security and Foreign Policy
 - (4) Investment and Labour
26. Which of the following nations adopted an 'Open Door' policy and economic reforms in 1978 ?
- (1) South Korea
 - (2) China
 - (3) USA
 - (4) Japan
27. In 1966, who made the six-point proposal for the greater autonomy of East Pakistan ?
- (1) Jawaharlal Nehru
 - (2) Sheikh Mujib-ur-Rahman
 - (3) General Yahya Khan
 - (4) Zulfikar Ali Bhutto

23. কোন বছৰত মিখাইল গোৰ্বাচেভ ছোভিয়েট ইউনিয়নৰ কমিউনিষ্ট পাৰ্টিৰ সাধাৰণ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিল ?
- (1) 1982
 - (2) 1983
 - (3) 1984
 - (4) 1985
24. তলৰ কোনখন দেশে ইউৰোক সাধাৰণ মুদ্রা হিচাপে গ্ৰহণ কৰা নাই ?
- (1) ডেনমাৰ্ক আৰু ছুইডেন
 - (2) স্পেইন আৰু পৰ্তুগাল
 - (3) গ্ৰীচ আৰু জাৰ্মানী
 - (4) ফ্ৰান্স আৰু অষ্ট্ৰিয়া
25. 1994 চনত স্থাপিত ASEAN আঞ্চলিক মঞ্চ (এ.আৰ.এফ.) হৈছে এনে এক সংস্থা যি ইয়াৰ সমন্বয় সাধন কৰে :
- (1) বাণিজ্য আৰু বিত্ত
 - (2) বন্ধুত্ব আৰু সংহতি
 - (3) নিৰাপত্তা আৰু বৈদেশিক নীতি
 - (4) বিনিয়োগ আৰু শ্ৰম
26. 1978 চনত নিম্নলিখিত কোনখন দেশে 'মুকলি দুৱাৰ' নীতি আৰু অৰ্থনৈতিক সংস্কাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল ?
- (1) দক্ষিণ কোৰিয়া
 - (2) চীন
 - (3) আমেৰিকা যুক্তৰাষ্ট্ৰ
 - (4) জাপান
27. 1966 চনত পূব পাকিস্তানৰ অধিক স্বায়ত্তশাসনৰ বাবে ছয় দফাৰ প্ৰস্তাৱ কোনে দিছিল ?
- (1) জৱাহৰলাল নেহৰু
 - (2) শ্বেইখ মুজীবুৰ ৰহমান
 - (3) জেনেৰেল ইয়াহিয়া খান
 - (4) জুলফিকাৰ আলী বুট্টো

28. Which of the following countries joined SAARC in the year 2007 ?
- (1) Bhutan
 - (2) Nepal
 - (3) Afghanistan
 - (4) Bangladesh
29. Which of the following countries is **not** included in South Asia ?
- (1) Pakistan
 - (2) China
 - (3) Bangladesh
 - (4) Nepal
30. At the Yalta Conference, the 'Big Three' decided to organise a United Nations Conference on the proposed world organisation. The 'Big Three' stood for :
- (1) Roosevelt, Churchill and Krushchev
 - (2) Roosevelt, Churchill and Stalin
 - (3) Deng Xiaoping, Churchill and Stalin
 - (4) Kennedy, Attlee and Stalin
31. The International Atomic Energy Agency (IAEA) was established in :
- (1) 1951
 - (2) 1953
 - (3) 1955
 - (4) 1957
32. Which of the following organization provides loans and grants to member countries for human development (education and health), agriculture and rural development infrastructure and environment protection ?
- (1) WTO
 - (2) World Bank
 - (3) IMF
 - (4) UNO

28. নিম্নলিখিত কোনখন দেশে 2007 চনত ছাৰ্কত যোগদান কৰিছিল ?

- (1) ভূটান
- (2) নেপাল
- (3) আফগানিস্তান
- (4) বাংলাদেশ

29. তলৰ কোনখন দেশ দক্ষিণ এছিয়াত অন্তৰ্ভুক্ত নহয় ?

- (1) পাকিস্তান
- (2) চীন
- (3) বাংলাদেশ
- (4) নেপাল

30. যাত্ৰা সন্মিলনত 'বিগ থ্ৰী' য়ে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ সন্মিলনলৈ যোৱাৰ সিদ্ধান্ত লয়। 'বিগ থ্ৰী' ৰ অৰ্থ আছিল :

- (1) ৰুজভেল্ট, চাৰ্চিল আৰু ক্ৰুশ্চেভ
- (2) ৰুজভেল্ট, চাৰ্চিল আৰু ষ্টেলিন
- (3) ডেং জিয়াওপিং, চাৰ্চিল আৰু ষ্টেলিনে
- (4) কেনেডী, এটলী আৰু ষ্টেলিন

31. আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পাৰমাণৱিক শক্তি সংস্থা (IAEA) কেতিয়া প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?

- (1) 1951
- (2) 1953
- (3) 1955
- (4) 1957

32. মানৱ উন্নয়ন (শিক্ষা আৰু স্বাস্থ্য), কৃষি আৰু গ্ৰাম্য উন্নয়ন আন্তঃগাঁথনি আৰু পৰিৱেশ সুৰক্ষাৰ বাবে কোনটো সংস্থাই সদস্য দেশসমূহক ঋণ আৰু অনুদান প্ৰদান কৰে ?

- (1) ডব্লিউ.টি.অ.
- (2) বিশ্ব বেংক
- (3) আই.এম.এফ.
- (4) ইউ.এন.অ.

33. What is the full form of START ?

- (1) Strategic Arms Reduction Toll
- (2) Strategic Arms Reduction Treaty
- (3) Strategic Arms Reduction Tactics
- (4) Strategic Arms Reduction Tax

34. Which of the following is a threat to Global security ?

- (1) Human Rights
- (2) Arms Control
- (3) Terrorism
- (4) Disarmament

35. Match **List-I** with **List-II** :

List-I Indigenous People	List-II Region
(A) Mapuche	(I) East of Panama Canal
(B) Kuna Tribe	(II) Bangladesh
(C) Indigenous people of Cordillera Region	(III) Chile
(D) Tribal people of the Chittagong Hill Tracts	(IV) Philippines

Choose the correct answer from the options given below :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (III), (B) - (I), (C) - (IV), (D) - (II)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

36. When was the Kyoto Protocol signed ?

- (1) 1992
- (2) 1995
- (3) 1997
- (4) 1999

33. START সম্পূর্ণৰূপ কি ?

- (1) কৌশলগত অস্ত্র হ্ৰাস টোল (Strategic Arms Reduction Toll)
- (2) কৌশলগত অস্ত্র হ্ৰাস চুক্তি (Strategic Arms Reduction Treaty)
- (3) কৌশলগত অস্ত্র হ্ৰাসৰ কৌশল (Strategic Arms Reduction Tactics)
- (4) কৌশলগত অস্ত্র হ্ৰাস কৰ (Strategic Arms Reduction Tax)

34. তলৰ কোনটো বিশ্ব সুৰক্ষাৰ বাবে ভাবুকি ?

- (1) মানৱ অধিকাৰ
- (2) অস্ত্র নিয়ন্ত্ৰণ
- (3) সন্ত্ৰাসবাদ
- (4) নিৰস্ত্ৰীকৰণ

35. তালিকা-I ক তালিকা-II ৰ সৈতে মিলোৱা :

তালিকা-I জনজাতি	তালিকা-II অঞ্চলৰ
(A) মাপুচে	(I) পানামা খালৰ পূব দিশ
(B) কুনা জনজাতি	(II) বাংলাদেশ
(C) কৰ্ডিলেৰা অঞ্চলৰ থলুৱা লোকসকল	(III) চিলি
(D) চিটাগং পাহাৰীয়া অঞ্চলৰ জনজাতীয় লোকসকল	(IV) ফিলিপাইনছ

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ পৰা সঠিক উত্তৰটো বাছনি কৰক :

- (1) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (III), (D) - (IV)
- (2) (A) - (III), (B) - (I), (C) - (IV), (D) - (II)
- (3) (A) - (I), (B) - (II), (C) - (IV), (D) - (III)
- (4) (A) - (III), (B) - (IV), (C) - (I), (D) - (II)

36. কিয়োটো প্রট'কল কেতিয়া স্বাক্ষৰিত হৈছিল ?

- (1) 1992
- (2) 1995
- (3) 1997
- (4) 1999

37. When was the Energy Conservation Act passed ?

- (1) 1998
- (2) 1999
- (3) 2001
- (4) 2005

38. Which of the following global platform brings together Human Rights activists, environmentalists, labour, youth and women activists opposed to neo liberal globalization ?

- (1) World Economic Forum
- (2) World Social Forum
- (3) World Cultural Forum
- (4) G-20

39. Which of the statement is true about globalization ?

- (1) Globalization is purely an economic phenomenon.
- (2) Globalization is purely a cultural phenomenon.
- (3) Globalization is a multi-dimensional phenomenon.
- (4) Globalization has had a universal impact on all states and societies.

40. When is 'Ambedkar Jayanti' observed in India ?

- (1) January 14
- (2) February 14
- (3) March 14
- (4) April 14

37. শক্তি সংৰক্ষণ আইন কেতিয়া গৃহীত হৈছিল ?

- (1) 1998
- (2) 1999
- (3) 2001
- (4) 2005

38. তলৰ কোনটো বিশ্ব মঞ্চত নব্য উদাৰ বিশ্বায়নৰ বিৰোধী মানৱ অধিকাৰ কৰ্মী, পৰিৱেশবিদ, শ্ৰমিক, যুৱক-যুৱতী আৰু মহিলা কৰ্মীসকলক একত্ৰিত কৰে ?

- (1) বিশ্ব অৰ্থনৈতিক মঞ্চ
- (2) বিশ্ব সামাজিক মঞ্চ
- (3) বিশ্ব সাংস্কৃতিক মঞ্চ
- (4) জি-20

39. বিশ্বায়নৰ ক্ষেত্ৰত কোনটো বিবৃতি সঁচা ?

- (1) বিশ্বায়ন সম্পূৰ্ণৰূপে এক অৰ্থনৈতিক পৰিঘটনা।
- (2) বিশ্বায়ন সম্পূৰ্ণৰূপে এক সাংস্কৃতিক পৰিঘটনা।
- (3) বিশ্বায়ন হৈছে এক বহুমাত্ৰিক পৰিঘটনা।
- (4) বিশ্বায়নে সকলো ৰাজ্য আৰু সমাজৰ ওপৰত সাৰ্বজনীন প্ৰভাৱ পেলাইছে।

40. ভাৰতত 'আশ্বেদকাৰ জয়ন্তী' কেতিয়া পালন কৰা হয় ?

- (1) 14 জানুৱাৰী
- (2) 14 ফেব্ৰুৱাৰী
- (3) 14 মাৰ্চ
- (4) 14 এপ্ৰিল

Study the picture given below and answer the five questions that follow :

41. Look at the picture and identify the Logo.

- (1) EU
- (2) SAARC
- (3) UN
- (4) ASEAN

42. Who was the second Secretary General of UN ?

- (1) U. Thant
- (2) Trygve Lie
- (3) Dag Hammarskjold
- (4) Kurt Waldheim

43. Which day is celebrated as the UN day ?

- (1) 20th October
- (2) 22nd October
- (3) 24th October
- (4) 26th October

SPACE FOR ROUGH WORK

তলত দিয়া ছবিখন অধ্যয়ন কৰাঁ আৰু পাঁচোটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখাঁ :

41. ছবিখন চাওক আৰু ল'গ' টো চিনাক্ত কৰক :

- (1) ইউৰোপীয় ইউনিয়ন (EU)
- (2) ছাৰ্ক (SAARC)
- (3) ৰাষ্ট্ৰসংঘ (UN)
- (4) এ.এছ.আই.এ.এন. (ASEAN)

42. ইউ.এন. ৰ দ্বিতীয় সচিব প্ৰধান কোন আছিল ?

- (1) ইউ. থান্ট
- (2) ট্ৰাইগৱে লাই
- (3) ডাগ হামমাৰস্কজোল্ড
- (4) কাৰ্ট ৱাল্ডহেইম

43. কোনটো দিন ৰাষ্ট্ৰসংঘ (UN) দিৱস হিচাপে পালন কৰা হয় ?

- (1) 20th অক্টোবৰ
- (2) 22nd অক্টোবৰ
- (3) 24th অক্টোবৰ
- (4) 26th অক্টোবৰ

44. The UN was founded as a successor to which of the following ?

- (1) League of Nations
- (2) Concert of Europe
- (3) Council of Europe
- (4) Hague Conference

45. Write the full form of UNDP.

- (1) United Nations Development Planning
- (2) United Nations Development Programme
- (3) United Nations Design Programme
- (4) United News Development Programme

Read the following paragraph carefully and answer the five questions that follow.

In the North-East, regional aspirations reached a turning point in 1980s. This region now consists of seven States, also referred to as the 'Seven Sisters'. The region has only 4 percent of the country's population but about twice as much share of its area. A small corridor of about 22 kilometers connects the region to the rest of the country. Otherwise the region shares boundaries with China, Myanmar and Bangladesh and serves as India's gateway to South-East Asia.

The region has witnessed a lot of change since 1947. Tripura, Manipur and Khasi Hills of Meghalaya were erstwhile Princely States which merged with India after Independence. The entire region of North-East has undergone considerable political reorganisation. Nagaland State was created in 1963; Manipur, Tripura and Meghalaya in 1972, while Mizoram and Arunachal Pradesh became separate States only in 1987. The Partition of India in 1947 had reduced the North-East to a land-locked region and affected its economy. Cut off from the rest of India, the region suffered neglect in developmental terms. Its politics too remained insulated. At the same time, most States in this region underwent major demographic changes due to influx of migrants from neighbouring States and countries.

The isolation of the region, its complex social character and its backwardness compared to other parts of the country have all resulted in the complicated set of demands from different States of the North-East. The vast international border and weak communication between the North-East and the rest of India have further added to the delicate nature of politics there. Three issues dominate the politics of North-East: demands for autonomy, movements for secession, and opposition to 'outsiders'. Major initiatives on the first issue in the 1970s set the stage for some dramatic development on the second and the third in the 1980s.

44. নিম্নলিখিত কোনটোৰ উত্তৰাধিকাৰী হিচাপে ৰাষ্ট্ৰসংঘ প্ৰতিষ্ঠা কৰা হৈছিল ?

(1) লীগ অৱ নেশ্বনছ	(2) ইউৰোপৰ কনচাৰ্ট
(3) ইউৰোপৰ পৰিষদ	(4) হেগ সন্মিলন

45. ইউ.এন.ডি.পি.-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা ?

- (1) যুনাইটেড নেশ্বনছ ডেৱলপমেণ্ট পলানিংগ (United Nations Development Planning)
- (2) যুনাইটেড নেশ্বনছ ডেৱলপমেণ্ট প্ৰগ্ৰাম (United Nations Development Programme)
- (3) যুনাইটেড নেশ্বনছ ডিজাইন প্ৰগ্ৰাম (United Nations Design Programme)
- (4) যুনাইটেড নিউজ ডেৱলপমেণ্ট প্ৰগ্ৰাম (United News Development Programme)

তলৰ অনুচ্ছেদটো সৱধানে পঢ়ক আৰু তাৰ পিছৰ পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াঁ।

উত্তৰ-পূবত, 1980ৰ দশকত আঞ্চলিক আকাংক্ষাবোৰে এক সন্ধিক্ষণত উপনীত হৈছিল। এই অঞ্চলটো এতিয়া সাতখন ৰাজ্যৰে গঠিত, যাক 'সাত ভগ্নী' বুলিও কোৱা হয়। 'এই অঞ্চলটোত দেশৰ জনসংখ্যাৰ মাত্ৰ 4 শতাংশ কিন্তু ইয়াৰ এলেকাৰ প্ৰায় দুগুণ অংশ আছে। প্ৰায় 22 কিলোমিটাৰৰ এটা সৰু কৰিডৰে অঞ্চলটো দেশৰ বাকী অংশৰ সৈতে সংযোগ কৰিছে। অন্যথা অঞ্চলটোৱে চীন, ম্যানমাৰ আৰু বাংলাদেশৰ সৈতে সীমা লাগি আছে আৰু দক্ষিণ পূব এছিয়াৰ বাবে ভাৰতৰ প্ৰৱেশদ্বাৰ হিচাপে কাম কৰে।

1947 চনৰ পৰা অঞ্চলটোৱে বহু পৰিৱৰ্তন প্ৰত্যক্ষ কৰিছে। মেঘালয়ৰ, ত্ৰিপুৰা, মণিপুৰ আৰু খাচী পাহাৰ পূৰ্বৰ দেশীয় ৰাজ্য আছিল যিবোৰ স্বাধীনতাৰ পিছত ভাৰতৰ সৈতে একত্ৰিত হৈছিল। উত্তৰ-পূবৰ সমগ্ৰ অঞ্চলটো যথেষ্ট ৰাজনৈতিক পুনৰ্গঠনৰ সন্মুখীন হৈছে 1963 চনত নাগালেণ্ড ৰাজ্য গঠন কৰা হৈছিল; 1972 চনত মণিপুৰ, ত্ৰিপুৰা আৰু মেঘালয় গঠন কৰা হৈছিল, আনহাতে মিজোৰাম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশ 1987 চনতহে পৃথক ৰাজ্য হিচাপে পৰিগণিত হৈছিল। 1947 চনত ভাৰত বিভাজনৰ ফলত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চল স্থলবেষ্টিত অঞ্চললৈ হ্ৰাস পাইছিল আৰু ইয়াৰ অৰ্থনীতিত প্ৰভাৱ পৰিছিল। ভাৰতৰ বাকী অংশৰ পৰা বিচ্ছিন্ন হৈ পৰা এই অঞ্চলটোৱে উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত অৱহেলাৰ সন্মুখীন হৈছিল। ইয়াৰ ৰাজনীতিও সুৰক্ষিত হৈ আছিল। একে সময়তে, চুবুৰীয়া ৰাজ্য আৰু দেশসমূহৰ পৰা প্ৰব্ৰজনকাৰীৰ আগমনৰ ফলত এই অঞ্চলৰ বেছিভাগ ৰাজ্যই বৃহৎ জনগাঁথনিগত পৰিৱৰ্তনৰ সন্মুখীন হৈছিল।

অঞ্চলটোৰ বিচ্ছিন্নতা, ইয়াৰ জটিল সামাজিক চৰিত্ৰ আৰু দেশৰ অন্যান্য অংশৰ তুলনাত ইয়াৰ পিছপৰি থকাৰ ফলত উত্তৰ-পূবৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ পৰা জটিল দাবী উত্থাপন হৈছে। বিশাল আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় সীমান্ত আৰু উত্তৰ-পূব আৰু ভাৰতৰ বাকী অংশৰ মাজত দুৰ্বল যোগাযোগে তাৰ ৰাজনীতিৰ সূক্ষ্ম প্ৰকৃতিক আৰু অধিক বৃদ্ধি কৰিছে। উত্তৰ-পূবৰ ৰাজনীতিত তিনিটা বিষয়ে আধিপত্য বিস্তাৰ কৰিছেঃ স্বায়ত্তশাসনৰ দাবী, বিচ্ছিন্নতাৰ বাবে আন্দোলন, আৰু 'বাহিৰৰ মানুহ'ৰ বিৰোধিতা। 1970-ৰ দশকত প্ৰথম সংখ্যাটোৰ ওপৰত গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰচেষ্টাই 1980-ৰ দশকত দ্বিতীয় আৰু তৃতীয় সংখ্যাত কিছু নাটকীয় বিকাশৰ বাবে মঞ্চ প্ৰস্তুত কৰিছিল।

46. North-East region consists of seven States called _____ .
- (1) Seven Sisters
 - (2) Seven Stars
 - (3) Seven Seas
 - (4) Seven Brothers
47. Which of the following countries does the North-East region share its boundaries with ?
- (1) China, Nepal and Bangladesh
 - (2) China, Bhutan and Bangladesh
 - (3) China, Myanmar and Bangladesh
 - (4) China, Sri Lanka and Bangladesh
48. In which year was the State of Nagaland created ?
- (1) 1961
 - (2) 1963
 - (3) 1965
 - (4) 1967
49. Khasi tribes, an ethnic group, are the inhabitants of which of the following States ?
- (1) Manipur
 - (2) Mizoram
 - (3) Nagaland
 - (4) Meghalaya
50. The North-East serves as gateway to which of the regions mentioned below ?
- (1) South-East Asia
 - (2) South Asia
 - (3) West Asia
 - (4) Europe

46. উত্তৰ-পূব অঞ্চল সাতখন ৰাজ্যৰে গঠিত যাক _____ বুলি কোৱা হয়।
- (1) সাত ভগ্নী
 - (2) সাত তাৰকা
 - (3) সাত সাগৰ
 - (4) সাত ভাতৃ
47. নিম্নলিখিত কোনখন দেশৰ সৈতে উত্তৰ-পূব অঞ্চলৰ সীমা আছে ?
- (1) চীন, নেপাল আৰু বাংলাদেশ
 - (2) চীন, ভূটান আৰু বাংলাদেশ
 - (3) চীন, ম্যানমাৰ আৰু বাংলাদেশ
 - (4) চীন, শ্ৰীলংকা আৰু বাংলাদেশ
48. কোন বছৰত নাগালেণ্ড ৰাজ্য গঠন কৰা হৈছিল ?
- (1) 1961
 - (2) 1963
 - (3) 1965
 - (4) 1967
49. খাচী জনগোষ্ঠী হৈছে নিম্নলিখিত কোনখন ৰাজ্যৰ বাসিন্দা ?
- (1) মণিপুৰ
 - (2) মিজোৰাম
 - (3) নাগালেণ্ড
 - (4) মেঘালয়
50. উত্তৰ-পূবে তলত উল্লেখ কৰা অঞ্চলসমূহৰ কোনটোৰ প্ৰৱেশদ্বাৰ হিচাপে কাম কৰে :
- (1) দক্ষিণ-পূব এছিয়া
 - (2) দক্ষিণ এছিয়া
 - (3) পশ্চিম এছিয়া
 - (4) ইউৰোপ

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

Read carefully the following instructions :

8. No candidate will be allowed to leave the OMR Answer Sheet blank. If any OMR Answer Sheet is found blank, it shall be crossed by the Invigilator with his/her signature, mentioning "Cancelled" on it.
9. Do not tear or fold any page of the Test Booklet and OMR Answer Sheet.
10. Candidates are advised to ensure that they fill the correct particulars on the OMR Answer Sheet, i.e., Application No., Roll No., Test Booklet No., Name, Mother's Name, Father's Name and Signature.
11. In case of any discrepancy in any question between English and Hindi/Regional language version, the English version will be considered as the final version for evaluation.
12. Rough work is to be done in the space provided for this purpose in the Test Booklet only.
13. The answers will be evaluated through electronic scanning process. Incomplete or incorrect entries may render the OMR Answer Sheet invalid.
14. Candidates are advised not to fold or make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Use of Eraser, Nail, Blade, White Fluid/Whitener, etc., to smudge, scratch or damage in any manner the OMR Answer Sheet during examination is strictly prohibited. Candidature and OMR Answer Sheet of candidates using Eraser, Nail, Blade or White Fluid/Whitener to smudge, scratch or damage in any manner shall be cancelled.
15. There will be one copy of OMR Answer Sheet i.e., the Original Copy. After the examination is over, the candidate shall hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator. The candidate can take away the Test Booklet after the examination is over. If the candidate does not hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator and goes away with the OMR Answer Sheet, his/her candidature shall be cancelled and criminal proceedings shall also be initiated against him/her.
16. Candidates are advised strictly not to carry handkerchief, any mobile phone, any type of watch, belt or wear ornaments like ring, chain, ear-ring, etc., electronic or communication device, pen, pencil, eraser, sharpener and correction fluid to the Examination Centre. If any candidate is found possessing any such item, he/she will not be allowed to enter the examination centre. Possession of a mobile phone or any other aiding material as mentioned above by the candidate in the examination room will be treated as a serious violation and it may lead to cancellation of the candidature and debarring him/her from future examinations.
17. If a candidate violates any instructions or shows any indiscipline or misbehaviour, appropriate action will be taken including cancellation of candidature and debarring from future examinations.
18. Use of electronic/manual calculator is **not** allowed.

নিৰ্দেশনাসমূহ গুৰুত্বসহকাৰে পঢ়ি লওক :

8. কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰিকা খালী এৰিব নোৱাৰিব। যদি কোনো উত্তৰ পত্ৰিকা খালী দেখা যায় নিৰীক্ষকে উক্ত পত্ৰিকাখন নিৰীক্ষণ কৰি নিজৰ হস্তাক্ষৰসহ পত্ৰিকাখন বাতিল কৰিব।
9. কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰিকাখন ছিগা/কটা/ভাঁজ দিয়া কাৰ্য নকৰিব।
10. পৰীক্ষাৰ্থীয়ে যাতে OMR উত্তৰ পত্ৰিকা নিজৰ সঠিক তথ্যৰে ভৰ্তি কৰে, যেনে, আবেদনপত্ৰ সংখ্যা (এপ্লিকেশ্বন নং) ক্ৰমাংক (ৰোল নম্বৰ), পৰীক্ষা পুস্তিকা সংখ্যা, নাম, মাতৃৰ নাম, পিতৃৰ নাম আৰু হস্তাক্ষৰ।
11. যদিহে প্ৰশ্নটোত ইংৰাজী আৰু আঞ্চলিক ভাষাৰ মাজত বিসংগতি দেখা যায় তেনেহ'লে ইংৰাজীত থকা প্ৰশ্নটোক প্ৰাধান্য দি মূল্যাংকনৰ বাবে বিবেচিত কৰা হ'ব।
12. খুচুৰা (Rough) কামৰ বাবে প্ৰশ্ন পুস্তিকাত দিয়া নিৰ্ধাৰিত ঠাইহে ব্যৱহাৰ কৰিব।
13. উত্তৰসমূহ বৈদ্যুতিক স্কেনিং প্ৰক্ৰিয়াৰে (electronic scanning process) মূল্যাংকন কৰা হ'ব। অসম্পূৰ্ণ অথবা অশুদ্ধ তথ্যই OMR উত্তৰ পত্ৰিকাক অনুপযুক্ত হিচাপে বিবেচিত কৰিব (বাতিল কৰিব)।
14. পৰীক্ষাৰ্থীসকলক জনোৱা যায় যে OMR উত্তৰ পত্ৰিকাত যিকোনো ভাঁজ অথবা চিহ্ন দিয়াটো নিয়ম বৰ্হিভূত। পৰীক্ষাৰ সময়ত OMR উত্তৰ পত্ৰিকাত দাগ লগোৱা বা লেতেৰা কৰা বা ক্ষতি কৰা যিকোনো সজুলি যেনে ৰবৰ (ইৰেজাৰ), নখ, ব্লেড, ৱাইটনাৰ ইত্যাদিৰ ব্যৱহাৰ নিষিদ্ধ। কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে যদি ৰবৰ, নখ, ব্লেড ইত্যাদি ব্যৱহাৰ কৰে তেন্তে তেওঁৰ পৰীক্ষাৰ্থী হোৱাৰ যোগ্যতা বাতিল হিচাপে বিবেচিত হ'ব।
15. অৰিজিনেল OMR খনেই OMR উত্তৰ পত্ৰিকাৰ একমাত্ৰ কপি। পৰীক্ষাৰ অন্তত পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰিকাখন নিৰীক্ষকৰ হাতত জমা দিব। পৰীক্ষাৰ শেষত পৰীক্ষাৰ্থীয়ে প্ৰশ্ন পুস্তিকাখন নিজৰ সতে কঢ়িয়াব পাৰিব। যদিহে কোনো পৰীক্ষাৰ্থীয়ে OMR উত্তৰ পত্ৰিকাখন নিৰীক্ষকৰ হাতত জমা নিদি নিজৰ সৈতে লৈ পৰীক্ষাগৃহ ত্যাগ কৰিব খোজে তেন্তে সেই পৰীক্ষাৰ্থীৰ পৰীক্ষাৰ্থী হোৱাৰ যোগ্যতা বাতিল কৰা হ'ব আৰু তেওঁৰ বিৰুদ্ধে আইনী ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব।
16. পৰীক্ষাৰ্থীসকলক জনোৱা হয় যে নিম্নলিখিত বস্তুসমূহ পৰীক্ষাগৃহত অনুমতি দিয়া নহয়। যেনে, কমাল, মোবাইল ফোন, যিকোনো ধৰণৰ ঘড়ী, বেল্ট, গহনা যেনে আঙুঠি, চেইন, কাণফুলি, বৈদ্যুতিক বা যোগাযোগৰ আহিলা, কলম, পেঞ্চিল, ৰবৰ, শ্বাৰ্পনাৰ, ৱাইটনাৰ ইত্যাদি। পৰীক্ষাৰ্থীৰ ওচৰত এইসমূহৰ যিকোনো এবিধ বস্তু থাকিলেও তেওঁক পৰীক্ষা কেন্দ্ৰত প্ৰৱেশৰ অনুমতি দিয়া নহ'ব। পৰীক্ষা গৃহত পৰীক্ষাৰ্থীৰস সৈতে মোবাইল ফোন অথবা ওপৰোক্ত যিকোনো বস্তু পোৱা গ'লে তাক গম্ভীৰ উলংঘন হিচাপে বিবেচনা কৰা হ'ব। এয়াই পৰীক্ষাৰ্থীৰ যোগ্যতা বাতিল অথবা ভৱিষ্যতেও যোগ্যতা বাতিলৰ নিচিনা কঠোৰ পৰিস্থিতি লৈ যাব পাৰে।
17. যদি এগৰাকী পৰীক্ষাৰ্থীয়ে কোনো নিৰ্দেশনাৰ উলংঘন কৰে, শৃংখল ভংগ কৰে অথবা অভদ্ৰ আচৰণ দেখুৱায়, তেওঁৰ বিৰুদ্ধে বিহিত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব যাৰ বিতৰত ভৱিষ্যত আৰু বৰ্তমানত পৰীক্ষাৰ্থীৰ যোগ্যতা বাতিলো অন্তৰ্ভুক্ত।
18. বৈদ্যুতিক অথবা মেনুৱেল কেলকুলেটৰ (গগনা যন্ত্ৰ) ব্যৱহাৰ কৰা **নিষেধ**।